

Generalitat de Catalunya
Agència de Salut Pública de Catalunya

Salut Pública davant de les cigarretes electròniques

Dr. Antoni Mateu, director general

Barcelona, 21 de novembre de 2013

Actualitat de les cigarretes electròniques

La presència creixent de les **cigarretes electròniques** representa una preocupació comuna per a **les autoritats de salut pública d'arreu del món**

Les cigarretes electròniques també es coneixen popularment com a cigarrets electrònics, *vaporitzadors*, *e-cigs*, *eCigarretes*, etc.

Actualitat de les cigarretes electròniques

Els anomenats *vaporitzadors* guanyen quota de mercat entre **tres grans grups de persones**:

1. Fumadors convencionals, que volen continuar fumant simultaniejant tabac amb cigarretes electròniques.
2. Fumadors convencionals, que creuen que fumar cigarretes electròniques els servirà per deixar de fumar tabac.
3. Nous fumadors, especialment adolescents i joves (el grup més crític) que a través de les cigarretes electròniques comencen a fumar i poden arribar al tabac.

Conseqüències de fumar cigarretes electròniques

Conseqüències en l'àmbit de la salut pública:

- 1. Fumar cigarretes electròniques** pot fer mantenir el consum **en llocs públics, on s'ha prohibit el fum** des de fa anys.
- 2. No està gens clar que les cigarretes electròniques siguin un bon mètode per deixar de fumar tabac.** És una promesa molt dubtosa.

Són nocives per a la salut les cigarretes electròniques?

1. Les càrregues amb què s'alimenten, el fum que inhala el fumador de cigarretes electròniques i el fum que exhala **contenen substàncies potencialment nocives**, tal com han evidenciat anàlisis independents realitzades per institucions tan prestigioses com la **Food and Drug Administration (FDA) dels EUA**.
2. També s'ha provat que el seu ús **provoca en els pulmons dels usuaris efectes a curt termini similars als observats en els fumadors de tabac**. (De moment no sabem com afectarà a mitjà termini l'ús de les cigarretes electròniques).

La publicitat de les cigarretes electròniques *ven plaer, benestar, salut i consell mèdic* ^{1/2}

1. La **publicitat** dels nous dispositius electrònics **obvia** els efectes nocius per a la salut pública.
2. Aquesta ommissió no és nova en la història de la indústria del tabac, que mira de relacionar els seus productes amb el **plaer**, el **benestar**, la **salut** i, fins i tot, el **consell mèdic**.

La publicitat de les cigarretes electròniques *ven plaer, benestar, salut i consell mèdic* 2/2

3. Històricament, la publicitat assegura que investiga en benefici del consumidor:

Des del refinament de les **mescles** i la puresa de la matèria primera, a la introducció dels **filtres** i, més a prop en el temps, amb la irrupció dels anomenats **productes light**, desterrats finalment del mercat, perquè provocaven equívocs literalment letals.

Són nocives per a la salut les cigarretes electròniques?

La història ens explica que:

- **Fumar, en cap cas, mai no s'ha pogut considerar saludable**
i que...
- **Fumar mai no serà més recomanable que no fumar**

Confusions al voltant de les cigarretes electròniques

- ❑ Quan es disposi d'estudis científics sòlids, es podrà saber del cert si les cigarretes electròniques contenen menys substàncies tòxiques que les cigarretes convencionals de tabac.
- ❑ En general, **no** s'hauria de creure que es poden utilitzar cigarretes electròniques “terapèuticament”.
- ❑ Alguns metges són partidaris que s'utilitzin aquests dispositius en **estratègies de reducció de danys, únicament amb persones que hagin intentat deixar de fumar tabac sense aconseguir-ho.**

Salut Pública ajuda a deixar de fumar

- ❑ Amb l'ajuda dels professionals sanitaris les probabilitats d'èxit per deixar de fumar es multipliquen.
- ❑ A més, tenim fàrmacs que hi contribueixen amb efectivitat provada.
- ❑ A Catalunya l'ajuda per deixar de fumar forma part de la cartera de serveis de la xarxa assistencial pública, i aquesta actuació està coordinada des de Salut Pública. El resultat: **70.000 persones deixen de fumar cada any.**

Regulació actual de les cigarretes electròniques ^{1/2}

- Actualment, **no hi ha cap normativa** que reguli les cigarretes electròniques, ni tampoc els àmbits en què es poden usar, ni les substàncies dels preparats amb què es carreguen, ni el marc en què se'n fa publicitat.

Regulació actual de les cigarretes electròniques ^{2/2}

- ❑ **L'OMS** desaconsella les cigarretes electròniques “fins que no hi hagi dades que demostrin que són productes segurs, eficaços i de qualitat acceptable, i que això estigui certificat per un organisme regulador nacional competent”.
- ❑ **El Parlament Europeu** està estudiant una proposta de directiva que considera que les cigarretes electròniques han de tractar-se com a productes de tabac i no com a medicaments.

Què volem i perquè ^{1/2}

- ❑ Des de Salut Pública abordem aquest assumpte en col·laboració amb diversos departaments de la Generalitat.
- ❑ L'objectiu és **acabar amb aquests llimbs**, i postulem que les cigarretes electròniques es regulin **com el tabac**, pel que fa als usos i consums.
- ❑ El tabac causa més d'una mort cada hora a Catalunya i més de 25 malalties, que escurcen 10 anys la vida d'una persona que fuma.

Què volem i perquè ^{2/2}

- L'Agència de Salut Pública de Catalunya va demanar al Consell Assessor sobre Tabaquisme que estudiés les cigarretes electròniques i fes les recomanacions pertinents en matèria de salut pública.

Consideracions i recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme ^{1/12}

Sobre la naturalesa, seguretat i utilitat de les cigarretes electròniques:

1. Les cigarretes electròniques **emeten nicotina, vapor d'aigua i alguns components cancerígens** com el formaldehid, l'acetaldehid, l'acroleïna, les nitrosamines, així com metalls pesants (en general en dosis baixes, i amb variacions importants entre els diferents models).
2. Els estudis realitzats mostren **discordances entre el contingut en nicotina** expressat pels fabricants i distribuïdors de les cigarretes electròniques i el que realment emeten, amb àmplies variacions.

Consideracions i recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme ^{2/12}

3. Almenys un estudi ha mostrat efectes fisiològics adversos a curt termini sobre la funció pulmonar de voluntaris sans, sense que en sigui possible establir clarament la rellevància clínica, i sense documentar els efectes de l'exposició continuada, ni els efectes a llarg termini.
4. No hi ha proves suficients de l'efectivitat i la seguretat de les cigarretes electròniques en el tractament de deshabitució tabàquica, i, per tant, **no** és raonable aconsellar-ne l'ús de forma general per deixar de fumar.

Consideracions i recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme ^{3/12}

- L'excepció és que, atès que hi ha terapeutes que han constatat que pacients fumadors que no aconsegueixen deixar de fumar es mantenen sense tabac amb cigarretes electròniques, no es descarta la seva utilitat en pacients amb un determinat perfil, amb una perspectiva de reducció de danys.

Consideracions i recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme 4/12

Sobre la venda i la comercialització:

1. Tractant-se d'un producte comercialitzat fora del marc de les farmàcies, **no és apropiat que en la comercialització i publicitat de les cigarretes electròniques s'anuncïi el seu ús per deixar de fumar** com si es tractés d'un producte terapèutic.
2. Tampoc **no es considera raonable que s'anuncïi com a un producte totalment exempt de riscos.** Es considera desitjable que les **autoritats de farmàcia** revisin la seva situació.

Consideracions i recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme 5/12

3. **No se n'ha de permetre en cap cas la venda a menors d'edat.** La Llei del tabac de 2005 esmenada el 2010 prohibeix la venda a menors i la promoció de productes que imitin els productes de tabac.
4. A més, cal considerar que la majoria de **cigarretes electròniques contenen nicotina**, que genera addicció.
5. La prohibició de la venda a menors ha de ser visible en tots els llocs on es promocionin i es venguin.

Consideracions i recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme 6/12

Sobre la regulació de l'ús:

Les cigarretes electròniques emeten vapors amb nicotina i sovint altres productes amb efectes adversos sobre l'organisme, i el seu ús recorda clarament el de les cigarretes convencionals.

- 1. Per aquest motiu, s'hauria de promoure el desenvolupament de normes que prohibeixin el seu ús en els mateixos llocs on actualment és prohibit fumar cigarretes de tabac en virtut de la Llei 28/2005 i les seves modificacions posteriors.**

Consideracions i recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme 7/12

Mentre no es desenvolupin normes legals que regulin la publicitat, comercialització i el consum de cigarretes electròniques,

- 2. Les administracions catalanes, Generalitat i local, haurien de publicar instruccions prohibint-ne l'ús en els espais públics tancats dels centres sobre els quals són competents, la majoria dels quals es troben recollits en els articles 26 i 27 del text consolidat de la Llei 20/1985 de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència.**

Consideracions i recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme 8/12

3. Es demana de valorar la possibilitat d'instar les Corts a adoptar aquesta regulació per al conjunt d'Espanya, i en tot cas d'aprovar al més aviat possible **una regulació que ho reguli per al territori de Catalunya.**

Consideracions i recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme 9/12

4. Es recomana que a curt termini el **Departament de Salut** i el **Departament d'Ensenyament** ordenin als centres sanitaris i educatius que **es prohibeixi l'ús de cigarretes electròniques a més de fumar productes de tabac en les seves instal·lacions**, i que aquesta prohibició quedi emparada en la senyalització ja existent que prohibeix fumar.

Consideracions i recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme 10/12

Sobre el coneixement existent al respecte:

1. Cal generar des de l'Administració sanitària **documents informatius per als ciutadans i per als professionals sobre les cigarretes electròniques**, atès que la informació disponible en català i castellà està gairebé monopolitzada per documents vinculats a interessos comercials.

Consideracions i recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme 11/12

2. Cal promoure estudis que permetin fer el seguiment de l'evolució del consum de cigarretes electròniques a Catalunya, el contingut dels vapors que emeten, i els seus efectes tant sobre els usuaris com sobre altres persones exposades als vapors que emeten.

Es considera molt rellevant la incorporació al qüestionari bàsic de l'ESCA d'una pregunta que permeti conèixer i fer el seguiment de la prevalença d'ús (mono/dual) de la cigarreta electrònica a Catalunya, estratificada per edat i sexe.

Consideracions i recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme 12/12

Per acabar,

3. Es recomana que, des de l'Administració sanitària, es realitzi un **espai de trobada científica** sobre les cigarretes electròniques en els propers mesos i buscar una aliança organitzativa amb altres institucions i organitzacions professionals.

Actuacions de l'ASPCAT

L'Agència de Salut Pública assumeix les propostes del Consell Assessor sobre Tabaquisme i durà a terme les propostes:

1. Proposta d'acord de Govern per prohibir el seu consum en espais/dependències de la Generalitat.
2. Elaboració de l'avantprojecte de llei per al Govern de la Generalitat que prohibeixi la venda a menors i equipari les restriccions de la publicitat, el patrocini i l'ús a les del tabac.

Actuacions de l'ASPCAT

3. Impulsar una instrucció del CatSalut prohibint la publicitat, la venda i el consum als centres sanitaris (en elaboració).
4. Fer arribar al MSSSI les recomanacions del Consell Assessor sobre Tabaquisme perquè les autoritats regulin les cigarretes electròniques en l'àmbit de les seves competències.

Propostes ASPCAT

5. A partir de 2014 es monitoritzarà el consum a l'Enquesta de Salut de Catalunya (ESCAc).
6. Jornada científica amb participació internacional en primer trimestre de 2014.

Actuacions ja realitzades: informació al Canal Salut

Generalitat de Catalunya
gencat.cat

Mapa web Contacte Castellano cerca

Canal Salut Ciutadania Professionals

La salut de la A a la Z

Vida saludable

Urgències

El sistema de salut

Drets i deures

Eines i recursos

Participació

Ciutadania > La salut de la A a la Z > A-Z > C > Cigarretes electròniques

Envia | Imprimeix

La salut de la A a la Z

C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V V

Cigarretes electròniques

eCigarretes

Cigarretes electròniques	Descripció	Riscos	Sabieu què?	Enllaços d'interès
--------------------------	------------	--------	-------------	--------------------

El mercat de les cigarretes electròniques ha crescut ràpidament a Catalunya. Tot i que es publiciten com a productes segurs i no hi ha restriccions de venda, no existeixen estudis a llarg termini que en demostrin la seguretat, i a curt termini poden tenir efectes respiratoris similars als de les cigarretes convencionals.

També es promocionen com a substituïts del tabac o ajudes per deixar de fumar, però la seva eficàcia no s'ha demostrat científicament. A més, en simular els aspectes visuals, sensorials i de comportament de l'ús de cigarretes, poden constituir una incitació a fumar i, per tant, poden comprometre la "desnormalització del tabac" aconseguida durant la darrera època.

Actualment, les cigarretes electròniques no estan regulades, però diferents organismes de l'àmbit de la salut han difós el seu posicionament sobre aquests productes:

- L'Organització Mundial de la Salut (OMS), el juliol de 2013, diu que "fins que no hi hagi dades que demostrin que són productes segurs, eficaços i de qualitat acceptable i que això estigui certificat per un organisme regulador nacional competent, els consumidors no haurien d'utilitzar-les."

acceptable: acceptable Inhabilitar

- El Comitè Nacional per a la Prevenció del Tabaquisme (CNPT) ha elaborat un informe desaconsellant-ne el consum.
- L'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) ha donat suport a la iniciativa de les xarxes d'hospitals sense fum i d'atenció primària sense fum d'evitar-ne l'ús i la venda en centres sanitaris i de desaconsellar-ne el consum als ciutadans.

Preguntes i respostes sobre les cigarretes electròniques

M'agrada 1 Tweet 2 8+1 0

Comparteix: f in

Generalitat de Catalunya
Agència de Salut Pública de Catalunya

<http://canalsalut.gencat.cat>